

Digitaliseringsminister Anders Ygeman

Att:

Näringsminister Ibrahim Baylan

Utrikeshandelsminister Anna Hallberg

Ansvaret för online-marknadsplatser: Det som är olagligt offline, bör också vara olagligt online

I december 2020 presenterade EU-kommissionen *Digital Services Act (DSA)*, med förslag till nya, uppdaterade, regler som bland annat syftar till att hantera det ansvar som online-marknadsplatser har när de förmedlar fysiska varor från en säljare till en köpare.

Den nu gällande lagstiftningen som reglerar online-marknadsplatsers ansvar, eller i de flesta fall undantaget från ansvar, är 20 år gammal och det är på tiden att dessa regler uppdateras för att bättre återspegla dagens digitala handel och dagens digitala utmaningar.

Ett svenskt SME-företag som importerar en fysisk vara från ett land utanför EU har enligt dagens regler *mer* ansvar för efterlevnad av produktsäkerhets- och kemikalierregler än en global online-marknadsplats såsom Amazon, Wish eller Alibaba, när dessa företag importerar motsvarande produkt.

Detta är inte konkurrens på lika villkor utan en gräddfil för de globala techföretagen.

Myndigheter och konsumentorganisationer i Europa har under flera år uppmärksammat lagstiftaren på problemen med online-plattformarnas bristande juridiska ansvar. När marknadsplatserna inte har ansvar för de varor de importerar direkt från tillverkare utanför EU är det istället i praktiken konsumenterna som får ta ansvar för de produkter som de köper in och de problem som produkterna kan medföra.

DSA-förslaget är i Handelsrådets ögon ett välkommet steg på vägen men ger samtidigt inte online-marknadsplatserna ett tillräckligt ansvar för efterlevnad av europeiska regler för produktsäkerhet och kemikalieinnehåll när marknadsplatserna förmedlar varor från säljare i 3:e land till europeiska konsumenter. Det är nu dags att göra ett försök att lösa detta problem genom att med utgångspunkt i DSA-förslaget arbeta för att online-marknadsplatser som förmedlar varor sålda av säljare från tredje land får ett ansvar som är likvärdigt det som övriga handelsföretag har när det gäller produktsäkerhet och efterlevnad av kemikalielagstiftning. Signalen från de svenska och europeiska lagstiftarna till allmänheten är annars att europeisk konsumenträtt, produktsäkerhetslagstiftning och kemikalierregler har förlorat sin relevans i den digitala världen och att det inte föreligger något krav att följa dessa regler när handeln sker via plattformar. Dessutom signalerar det att lagstiftaren ger fri lejd till de globala och digitala marknadsplatserna att strunta i dessa regler som byggts upp under decennier i Europa samt att beslutsfattarna inte står upp för konkurrens på lika villkor.

Handelsrådet är ett samarbete mellan:

Handelsrådets parter förväntar sig att Sverige är en konstruktiv och drivande part i de kommande EU-förhandlingarna om DSA och att regeringen arbetar aktivt för ett likvärdigt ansvar för online-marknadsplatser som förmedlar farliga varor direkt från tillverkare i länder utanför EU som andra ekonomiska aktörer inom EU idag har.

För en säker och välfungerande handel online är det därför viktigt att Sverige står upp för principen: Det som är olagligt offline, ska också vara olagligt online.

Jens Jacobsson,
Akavia

Petter Skogar,
Fremia

Linda Palmetzhofer,
Handelsanställdas förbund

Karin Johansson,
Svensk Handel

Martin Linder,
Unionen

Handelsrådet är ett samarbete mellan:

